

Reactie Nidos naar aanleiding van vragen NOS nieuws

12 maart 2025

Tanno Klijn, bestuurder bij Nidos: *“Elke dag doen we bij Nidos ons uiterste best om onze jongeren zo goed mogelijk te begeleiden. De afgelopen jaren hebben we ons werk onder uitdagende omstandigheden moeten doen, onder meer door het sterk gestegen aantal jongeren. We hebben ons ondanks die omstandigheden altijd ingezet om de opvang en begeleiding op een goede manier te blijven verzorgen. En waar we signalen kregen dat dat niet lukte, deden we er alles aan om de situatie zo snel mogelijk te verbeteren. Ook de signalen van Zembla nemen wij natuurlijk serieus en zullen wij nader onderzoeken. De komende weken gaan we onder meer met ieder kind dat in een opvanggezin woont afzonderlijk in gesprek over hun ervaringen. Als uit die gesprekken blijkt dat zaken beter moeten, gaan we daar mee aan de slag”.*

Wij staan voor de kwaliteit van onze jeugdbescherming

Nidos is als voogd verantwoordelijk voor alleenstaande minderjarige jongeren die naar Nederland gevlucht zijn. Elke dag zetten wij ons in voor hun begeleiding en opvang. Voor alle collega's van Nidos staat hun belang altijd voorop. Het uitvoeren van deze taak was de afgelopen jaren een grote uitdaging. Het aantal alleenstaande minderjarige jongeren voor wie Nidos verantwoordelijk is, is sinds 2021 ruim drie keer zoveel geworden: van drieduizend naar meer dan tienduizend jongeren. Dit aantal jongeren stabiliseert inmiddels.

Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt was het vinden van genoeg jeugdbeschermers de afgelopen jaren een grote uitdaging. Een groot aantal nieuwe medewerkers vergroot ook tijdelijk de druk op andere medewerkers, die naast hun reguliere werk de nieuwe collega's inwerken. Daarnaast moeten nieuwe medewerkers getraind worden en missen zij ervaring met de doelgroep. Door deze omstandigheden hebben jeugdbeschermers soms fors meer jongeren onder hun verantwoordelijkheid gehad. Daardoor hebben we minder kwaliteit van voogdijbegeleiding aan onze jongeren kunnen bieden dan we graag zouden willen. Voor Nidos was dit een duivels dilemma. Daarbij hebben we steeds het uitgangspunt gehanteerd dat we geen jongeren in de kou willen laten staan.

Jeugdbeschermers gaven ons signalen over de snel toegenomen werkdruk. Op basis daarvan hebben we noodgedwongen onze werkzaamheden aan moeten passen. Dat deden we steeds zo kort en minimaal mogelijk. Zo hebben we binnen het takenpakket van de jeugdbeschermers tijdelijk minimale eisen voor de voogdijbegeleiding vastgesteld. De wettelijke taken waren hiervoor vanzelfsprekend de belangrijkste grondslag. Deze tijdelijke minimale eisen zijn ook gecommuniceerd aan de Inspectie en het Keurmerkinstituut. We realiseren ons goed dat dit botst met de professionele standaarden en de enorme betrokkenheid van de jeugdbeschermers bij onze jongeren.

Inmiddels hebben we in bijna alle 20 regio's van Nidos het tekort aan jeugdbeschermers ingelopen. We hebben maatregelen getroffen om collega's beter te begeleiden, bijvoorbeeld door het inzetten van praktijkbegeleiders. En er ontstaat weer meer tijd en ruimte voor de voogdijbegeleiding van onze jongeren.

Onze opvanggezinnen zorgen voor herkenning, rust en begeleiding

Alleenstaande minderjarigen die jonger zijn dan 15 jaar worden opgevangen in opvanggezinnen. Dat kunnen gezinnen zijn uit hun eigen netwerk, of het zijn gezinnen die door Nidos worden geworven. Als Nidos de gezinnen werft, gaat het om gezinnen waarin minimaal één ouder een migratieachtergrond heeft, zodat jongeren zich herkennen in de culturele achtergrond van het gezin. Nidos doet dit vanwege de overtuiging en ervaring dat dit positief bijdraagt aan het welzijn, de ontwikkeling en de integratie van deze jongeren. Op verzoek van Nidos vangen sommige opvanggezinnen meerdere jongeren op.

Ook de opvang in gezinnen heeft de afgelopen jaren onder druk gestaan vanwege het sterk gestegen aantal jongeren. Ondanks dat de werving, screening en uitvoering van veiligheidschecks tot de hoogste prioriteit behoren, kon de groei in het aantal beschikbare gezinnen maar ternauwernood de toenemende vraag bijhouden. In de praktijk zorgde dit ervoor dat sommige jongeren op tijdelijke plekken, of niet in een voor hen geschikt gezin terechtkwamen en opnieuw moesten verhuizen. Ook dit was een duivels dilemma: of geen bed voor onze jongeren, of ze onderbrengen bij een opvanggezin. Daar waar zorgen over de opvanggezinnen met ons worden gedeeld, nemen we die uiteraard serieus en zetten we passende vervolgacties in. Dat kan gaan om intensievere begeleiding van het gezin of overplaatsing van de jongere naar een andere opvang of gezin.

Door de druk op de jeugdbescherming heeft Nidos met name in 2023 moeten prioriteren in de begeleiding van de gezinsopvang, soms ten koste van de begeleiding van jongeren in gezinnen en het gezin zelf. Vanzelfsprekend stond daarin de veiligheid van onze jongeren altijd voorop. Onze opvangouders kennen wij als liefdevol en enorm betrokken bij hun jongeren. Ze staan dag en nacht klaar voor onze jongeren en krijgen daarvoor een passende financiële vergoeding conform de landelijke pleegzorgnormen. Deze vergoeding is bedoeld voor de kosten van de verzorging van onze jongeren. Hiervan betalen gezinnen bijvoorbeeld kleding, eten en het lidmaatschap van een sportclub voor de jongeren.

Inmiddels hebben onze jeugdbeschermers in bijna alle regio's weer meer tijd om onze opvanggezinnen te begeleiden.

Wij staan altijd klaar voor onze jongeren

We zetten ons samen met opvangouders en de collega's van onze contractpartners, COA, ministerie, medeoverheden, IND, onderwijs en zorg elke dag met hart en ziel in voor de begeleiding en opvang van onze jongeren. Dat doen we voor individuele jongeren, bijvoorbeeld als het gaat om begeleiding bij de asielpcedure, het vinden van een geschikte woonruimte of passend onderwijs. En waar dat nodig is doen we dat ook collectief en kaarten we veelal achter de schermen aan waar onze jongeren tegenaan lopen en waar beleid voor hen niet goed uitpakt. Ondanks de complexe omstandigheden waarbinnen Nidos haar werk doet, blijft iedere collega zich met hart en ziel voor onze jongeren inzetten.

Zembla-uitzending

Nidos heeft weloverwogen besloten om niet voor de camera van Zembla te reageren. Daarin staat het belang van de jongeren voor ons voorop. Bovendien kunnen wij als voogdijorganisatie nooit ingaan op individuele casuïstiek. Nidos heeft wel meegewerkt aan filmopnames met onze jongeren. Uit bescherming van onze jongeren, heeft Zembla dit onder strikte voorwaarden mogen doen.

Verder hebben we diverse verklaringen opgesteld als reactie op de vragen van Zembla, waaruit Zembla heeft kunnen putten.

Toezicht Inspectie

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd heeft ons laten weten toezicht te gaan uitvoeren bij Nidos. De inspectie onderzoekt de manier waarop Nidos de veiligheid gewaarborgd heeft van de jongeren die in kleinschalige opvanglocaties en opvanggezinnen verblijven. Dit is een reguliere vorm van toezicht die de inspectie regelmatig uitvoert bij organisaties. Het toezicht zal in april plaatsvinden in één van de 20 regio's die Nidos heeft. Vanzelfsprekend zal Nidos daar volledig aan meewerken.

In aanvulling hierop is Nidos zelf een intern onderzoek gestart. De komende weken gaat Nidos met alle jongeren die in opvanggezinnen wonen individueel in gesprek. Zo wil Nidos een beeld krijgen van de ervaringen van jongeren. Als uit het onderzoek van Nidos of uit het toezicht van de inspectie blijkt dat zaken anders moeten, geeft Nidos daar natuurlijk een passend vervolg aan.